

ИВАН МАРИНОВСКИ МИТОЛОГИЯ ЛИ?

chitanka.info

Хеликоптерът на Петролиум лимитид се вдигна, полюля се над мен, мощната струя на витлото събори шапката ми — което беше и шегата на приятелите ми там горе, и тяхното довиждане — и отлетя. Дълго след като заглъхна шумът, виждах хеликоптера да се стопява в оранжевите отблясъци на джунглата. Сравнявах го с бучка захар, падаща към златното дъно на чаша (изгряващото слънце набедих за златно дъно).

Останах сам.

Потърсих шапката си и се запътих към палатката. Удобна, разделена на просторни помещения, с чудесна климатична инсталация. Под сянката на добре изпълнатия тент африканският пек не беше страшен. В нея щях да живея цял месец, може би и повече, макар че, ако имах късмет, заточението ми щеше да бъде по-кратко. Не обичам дълго да оставам сам.

Вдясно от моята палатка бяха разпънали скалистите си палатки трите хълма, които щях да сондирам. Интересно, попитах се за кой ли път, как шефовете са толкова сигурни, че тук има петрол? Когато ме изпращаха, подчертаха: има! И то твърде точно посочиха на картата трите хълма: тук! Дори максималната дълбочина на сондажа определиха и през какви скални породи съм щял да мина. Впрочем, мойт приятел Форст, същият, който ми събори шапката преди малко, охлаждайки ме с огромния вентилатор отгоре, сподели с мен в Порт Харкърт (там е един от филиалите на фирмата), че на шефовете тая сигурност струва дълги пари. Под „дълги“ разбираше сума с много цифри. Форст смяташе, че сведението е дошло по баналния път — от космически спътник, чието всепроникващо око е заничало къде ли не по земното кълбо с какви ли не секретни задачи, и между другото е напипало под кората и тая петролна точка; после някой е продал точката на друг, другият на трети, третият на нашите шефове. Затова те припираха и за малкото часове на единствен следобед организираха изпращането ми насам — току-виж още фирми са бръкнали в джобовете си за чековите книжки.

Разбира се, тия мисли не ме занимаваха целия ден. Имах вече план откъде да започна сондажа и независимо от горещината се залових за работа. Монтажът на сондата се оказа играчка, въпреки че дотогава не бях работил с такава сонда. Поклон пред инженерния гений на конструктора ѝ. Пълна автоматика, неуморна и безотказна.

Дори се поласках от мисълта, че може би аз съм първият, комуто е доверено да пробива с подобно чудо, и улисан в работа, не забелязах свечеряването. Добре че стадо антилопи, понесено от тамтамния тропот на копитата си към водопоя, ме подсети. Пътеката им минаваше близо до хълмовете и добре виждах как гъвкавите лъкове на скоковете им ги изхвърляха като бронзови стрели, дотам свършени, че изведнъж сондата ми се видя по-грозна от смачкан автомобил. Мярна ми се мисълта, че от сто века те минават оттука, все оттука, а след сто дни ще им се наложи да търсят друга пътека, без да зная, че след сто дни и аз ще застана на нея.

* * *

Вечерта докладвах по радиото на шефовете си. Естествено никой не очакваше още първия ден да стигна до находището и окъпан с петрол да съобщя радостната вест, но такава беше нареждането — всяка вечер да докладвам. После хапнах, догледах как тентът расна, расна, докато закри небето, докато се съедини с африканската нощ, и си легнах с усещането, че веднага ще заспя непробудно след тежкия ден.

Спах обаче зле. Непрекъснато ми се причуваше детско скимтене. Сутринта станах много по-рано, отколкото трябваше. Бях кисел, недоспал, повъртях се безцелно около палатката и ми се стори, че червените скали на трите хълма ме гледат като възпалени от безсъние очи. Работих без вчерашния ентузиазъм, дори диамантеното шило на сондата, което потъваше с лекотата на нажежен нож в масло, ме дразнеше и вечерният ми доклад беше пределно кратък и делови.

В полунощ, след като напразно се бях ослушвал за скимтенето, заспах и веднага се събудих. Сега го чувах ясно. Идеше отляво на палатката. Не, отдясно. За миг бях уверен, че все пак идва откъм вратата, но тутакси разпознах крясъка на марабу. Светнах, очаквах със светлината да изчезне, защото още мислех, че ми се причува или кошмарен сън натрапва в ушите ми тоя звук. Но и при ярката светлина на електрическата крушка, захранвана от двайсет и четири волтовия акумулатор, скимтенето не престана. Дори се усили.

Знаех, че в тоя край на Африка не съществува опасност от диви зверове (най-близкият резерват с лъвове и тям подобни беше на пет хиляди километра) и все пак взех пушката, фенерчето и предпазливо излязох. Нямахше нужда от фенерче, от пушката също — някои нощи в джунглата са светли сякаш не светят милиони звезди, а милиони луни и е тихо дотолкова, че дори самото присъствие на пушката е по-шумно от живеещата нощния си живот джунгла. Изведнъж ме досмеша: има си хас да стоя пред палатката в тая глупава полуловджийска поза и да се прислушвам до края на света, пък след пет часа да се събудя в леглото си и да разбере, че съм сънувал! Знаех десетина начина да се уверя дали спя, ала не прибягнах към нито един от тях. И така ми беше ясно, че не спя.

Отново се чу скимтене. Беше съвсем близо. Някъде от хълмовете идеше. Тръгнах нататък, газейки гъстата трева, която жилаво се надигаше след мен и заличаваше следите от стъпките ми. Почти професионалният ми навик да ходя по много пеша, и то все в местности със сложен релеф, отчете в съзнанието ми, че съм изминал повече от два километра, а детското скимтене се чуваше пак току пред мен и трябваше насила да прогонвам налудничавата мисъл, че скимтенето се движи, за да ме увлече по-нататък — къде? — питах се и отхвърлях мисълта си като невъзможна.

Така стигнах до пътеката на антилопите. Плачът — сега ми се стори, че е плач на бебе — изскочи на два-три разкрача пред мен, само да се наведях и да пошарех из тревата, ръцете ми щяха да напипат топлото голо телце на бебето. Защо голо? Голотата на луната, на звездите, на африканската нощ ли ме караше да си представям бебето голо?

Пошарих наоколо — нищо. Надигнах се и тъкмо да направя крачка, две антилопи изплуваха изпод зелените гребени на тревата. Миг след това (стреснат от внезапността на появата им) бях насочил пушката и в оптичeskия мерник се очерта първата антилопа, после втората, после двоумението ми да стрелям или не затрептя в пръста на спусъка, но не стрелях и живият бронз на двете антилопи безшумно се изля в пламтящия бронз на луната, там, някъде далече, към реката или в обратната посока, накъдето се понесоха. Ето кой беше имитирал детския плач, помислих и си тръгнах и тогава се препънах в голото топло телце на детето.

* * *

Сондата работеше отлично и въпреки това нямах чувството, че днес ще ми проработи късметът. От време на време мисълта ми се връщаше върху африканчето. Сутринта на закуска забелязах, че има четири зъба — реших, че не е толкова малко, та да не го нахраня с бананова каша. Приготвянето на кашата бе цял подвиг, защото, първо, всякога са ме хвалили като никакъв готвач и второ, не се сетих, че на опаковката има упътване. Все пак африканчето я изяде с апетит. Я ме виж, похвалих се, бивало ме и за готвач...

Докато дойде обяд, все поглеждах часовника си, бях си наумил по-раншко да се прибера — вече не отговарях само за себе си. Ще се прибера към 11,30, рекох си. Ако знаех какво ме чакаше в палатката, щях презглава да се затърча, но как можех да допусна, пък и кой можеше да си представи, че там в това време...

* * *

Ципът, съединяващ двете платна, които служеха за врата на палатката, беше отворен, а аз много добре си спомнях, че грижливо го бях затворил. В радиус от петстотин километра нямаше жив човек. Страшно предчувствие за детето ме накара с вик да скоча в палатката и там, от това, което видях, извиках още веднъж.

Африканчето лежеше спокойно на леглото, дори малко разсеяно по отношение на всичко около себе си и вгълбено смучеше палеца на лявата си ръка. Но на масата... Някой беше разглобил пушката ми. На толкова парчета, от колкото е била сглобена във фирмата. Патроните също се търкаляха сред частите. В общия безпорядък личеше някакъв ред, бих казал, разбиране и знание как се разглобява оръжие. И това беше ужасното. Едно бебе — не се съмнявах, че африканчето е свършило тази работа — да се смъкне от леглото, да допълзи до стената, да успее да откачи пушката и после... Умът ми не го побираше.

Оптическият мерник също беше разглобен. Без да знам защо го взех и едва пак не извиках от изненада. Върху лещата, по-точно вътре

в лещата, видях ония две антилопи, бронзови и гъвкави, които снощи се изляха в пламтящия бронз на луната, докато аз се двоумях да стрелям или не.

Погледнах към африканчето. Какво искаше да ми каже с това, какво?

* * *

На другия ден получих още една задача, която имаше не само своите неизвестни, но и неизвестните на всички задачи в света, предварително обявени за нерешими. Нямахте защо да си блъскам главата и да търся отговор. Просто стоях над внимателно извадените батерии от радиопредавателя и въобще не се опитвах да си обясня как африканчето е успяло да ги извади и откъде има знанието да ги съедини на късо, та в горките батерии и помен да не остане от електрически ток.

Обърнах се към него — какво искаше да ми каже? Да прекъсна докладите си към шефовете, или...? А то лежеше на леглото, безгрижно и невинно, както всяко дете.

Независимо от повредените батерии, точно в осем докладвах за работата си. Използувах акумулатора за осветлението. Слава богу, рекох си, акумулаторът е достатъчно тежък и не е по силите на...

Не е по силите ли! На другия ден африканчето ми показа, че е по силите му не само някакъв си двайсеткилограмов акумулатор, ами и нещо повече. Връщайки се за обяд, отдалече забелязах отворената врата. Изтичах и както и предполагагах, африканчето беше изчезнало, а след половин час го намерих да пълзи в тревата зад палатката. Наблизо, сякаш реално предизвикателство и насмешка над моето снизходително мнение за силата му, стърчеше сондата и изглеждаше нелепа, излишна, не на мястото си като мачта на кораб, който не е тук, а плава някъде в Северния ледовит океан.

Добре, след като пълзи и не може да се държи на краката си, как е стигнало до хълмовете и как е довлякло сондата?! Че тя да не е детско камионче?! Че аз, възрастен, трениран, човек със закалка и с мускули не за пренебрегване, на части я мъкнах и сглобявах... Вярно,

Херкулес, едва родил се, удушаваша огромен питон, вмъкнал се в люлката му, обаче онова е митология.

Последните думи трябва да съм изкрещял, защото африканчето спря да пълзи, обърна се към мен и попита:

— Митология ли?

* * *

Вечерта, по време на радиовръзката с шефовете в Порт Харкърт, сигурно бръщолевех доста несвързано. Оттам се поинтересувах да не съм прекалил с уискито, всичко наред ли е при мен, имам ли нужда от нещо...

— Не, не съм прекалил, всичко е наред, нищо не ми липсва... — отвръщах равно като телетип, защото не беше важно какво отвръщам, важното беше, че африканчето говореше английския свободно и без запъване, както говорим примерно аз или вие.

След като ме попита: „Митология ли?“, то ме помоли да го нахраня, каза нещо за горещините, очаквало се да намалеят и после, когато го засипах с безсмислени въпроси, премина на езика на суахили, от който аз не знаех повече от пет думи.

Следващите дни автоматично отивах до хълмовете и продължавах работата си, връщах се, готов за всякакви изненади. Във вторник изтървах някаква испанска фраза (майка ми е испанка и аз понякога, без да се усетя, преминавам на нейния език) и африканчето говори на испански десетина минути, все едно, че беше родено в центъра на Мадрид и утре се канеше да стане говорител по телевизията.

Това ме подтикна към експеримент. Насилих се да си спомня думи от португалски, холандски, френски, иврит, фламандски, въобще тъпчех африканчето с повече езикова каша, отколкото с бананова, смесвах в едно изречение думи от всички краища на земята и ако, не дай боже, в тия минути ме чуеше някой лингвист, би си откъснал ушите, само и само да не ме слуша, или поне би ми откъснал езика, за да млъкна.

Резултатът беше какъвто очаквах. Африканчето знаеше единствено ония езици, които дедите му по силата на принудата са

научавали. Да живееш и работиш няколко века, да кажем, с холандци, щеш не щеш, ще научиш езика им. Значи знанието на езиците е предадено на африканчето от дедите му по генетичен или дявол знае по какъв път.

— Така ли е?

Африканчето (лежеше на най-мекото одеяло, което бях намерил в багажа си в оная първа нощ) извърна глава, помълча няколко секунди и изведнъж предсказа, че утре ще стигна до петролното езеро. Утре, повтори, ако нещо евентуално не ми попречело, разбира се...

Какво можеше да ми попречи? Пък и професионалният ми нюх подсказваше, че съм съвсем близо до целта.

— Утре... — промърморих, преди да заспя. Известно време се прислушвах в нощните шумове на джунглата, идещи през гъстата мрежа срещу комарите. — Утре... и край! Връщам се в Порт Харкърт, по-далеко от тоя свят на сънища...

И заспах.

* * *

Сутрешната зора — беше червена като око на лешояд — обърках със залез. Свечерява се, рекох си, чувах тамтамните копита на антилопите, бързаци за сутрешния водопой, но за мен те бързаха за вечерния. Държах се, сякаш денят беше отминал. За закуска приготвих вечеря. Точно в 8 часа (за мен 20 часа) се свързах по радиото с Порт Харкърт, докладвах, че утре евентуално ще стигна до петрола, ако евентуално нещо не ми попречи, нали така, смигнах на африканчето и в ранното утро пожелах на шефовете лека нощ.

— Ти говореше на суахили! — заничаше в очите ми Форст след три часа, спешно изпратен да ме смени. — Много ли си пиан? Какво става тук?...

Преди обаче да долети хеликоптерът, аз бях осъзнал объркването си. Без каквото и да е чувство за вина прибрах антената да не я скъса вятърът, покрих предавателя с калъфа, подхвърлих на африканчето едно „бай“ и се запътих към хълмовете.

Хълмовете ги нямаше. Бяха натикани в земята. Мястото беше неузнаваемо, изравнено с нивото на пътеката на антилопите чак до

реката. Стъпвах по някаква неимоверно черна и твърда сплав. Помислих си, че от такава сплав биха могли да се правят обшивки за междузвездни кораби. Моята чудо-сонда беше безсилна за нея.

Не си спомням колко се забавих на мястото на хълмовете, но се прибрах навреме — хеликоптерът тъкмо кацаше. Когато Форст ме попита какво става тук, го отмъкнах встрани, уж да си търся отвянната от витлото шапка, а всъщност по-далеко от пилота. Казах му всичко. Кимнах към палатката.

— Африканчето е там. Слушай, прибери си шапката като мен и да се махаме! — хванах го за раменете и го раздрусих. — Слушай, то утре ще насочи реката насам и ще ни очисти, точно както Херкулес е почистил Авгиевите обори...

— Олала... — проточи наужким уплашено Форст и се засмя: — Всякога ли, когато си пиан, говориш за митология?

— Митология ли?

* * *

Два месеца изминаха откак напуснах Петролиум лимитид. Преди седмица погребяхме Форст. Злополука по време на лов за антилопи. Така ни излъгаха. Шефовете на фирмата четяха дълги надгробни речи и без да им мигне окото, ни лъжеха. Но аз много добре си представям какво е станало, когато Форст се е опитал да прогони антилопите от пътеката, дадена им от вековете. Много добре си представям как е свършило всичко, когато Форст, виждайки малкото африканче, е казал: „Не те виждам! Няма те!“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.